

INTISARI

Wacana pernikahan sejenis merupakan isu panas yang diperdebatkan oleh masyarakat. Begitu pula yang terjadi di Prancis ketika UU pernikahan sejenis akan disahkan, timbullah gejolak dari pihak yang mendukung maupun menolak. Salah satu tanggapan masyarakat tersebut ditunjukkan melalui demonstrasi yang berlangsung selama berbulan-bulan. Dalam demonstrasi, setiap kubu menggunakan poster untuk menyampaikan tuntutan. Poster-poster tersebutlah yang digunakan sebagai data dalam penelitian ini untuk mengetahui bentuk leksikal, gramatikal, dan makna yang dimunculkan oleh para demonstran.

Penelitian ini menggunakan 3 tahap, diantaranya; pengumpulan data, analisis data, dan penyajian hasil. Data yang terdiri dari poster pro dan kontra dikumpulkan dari situs www.flickr.com menggunakan metode simak dan teknik catat. Kemudian data dianalisis menggunakan metode padan, agih, dan kontekstual. Teori yang digunakan adalah teori analisis wacana dan teori konteks. Kemudian, hasil analisis dipaparkan dalam bentuk deskriptif.

Hasil penelitian ini adalah poster kelompok pro menunjukkan bentuk dan makna yang lebih aktif, variatif, agresif dan vulgar ketimbang poster kelompok kontra yang cenderung pada posisi bertahan dengan mencoba mengukuhkan kembali ideologi-ideologinya. Kelompok pro memandang pernikahan sebagai sebuah institusi dan bagian dari hak asasi manusia yang layak diperjuangkan, sedangkan kelompok kontra memandang bahwa pernikahan terdiri dari pria dan wanita, sehingga bagi mereka pernikahan homoseksual merupakan kebobrokan yang harus dihentikan.

Kata kunci: poster demonstrasi, pernikahan sejenis, analisis wacana

ABSTRACT

Discourse of homosexual marriage is a hot topic in public discussion. Similarly arrived in France when the government will authorize the law, there were pro and contra in the society. As one of the responses, the community held demonstrations that lasted for months. During the demonstration, each group brings posters to transmit its requests. The posters are used as data in this study to discover the lexical, grammatical and significant forms that the demonstrators have demonstrated.

This research is divided into three stages: data collection, data analysis, and result presentation. The data consists of pro and con posters *Mariage Pour Tous* 'the wedding for all' taken from www.flickr.com, collected by an observation method and an annotation technique. The data analysis step applies distributional method, identity method and contextual method. Theories used are theory of discourse analysis and the theory of context. Then, the presentation of the result is presented in the descriptive way.

The result of this research is the pro group's posters shows more active, varied, aggressive and vulgar form and meaning rather than posters of con group which tends to defend its position by trying to reinforce its ideology. From the point of view of the pro group, marriage is an institution and a part of human rights that worthy of struggle, while the con group see the marriage is between a man and a woman, so for them the marriage homosexual is a depravation that must be stopped.

Keywords: demonstration poster, homosexual marriage, discourse analysis

L'EXTRAIT

Le mariage homosexuel est un sujet de discussion brûlant au public. A l'annonce du projet de loi, les pour et les contres se sont manifestés en France. En réponse à cette loi, la communauté a mené des manifestations qui ont durés de nombreux mois. Dans les manifestations, chaque parti apporte des affiches pour transmettre ses revendications. Les affiches s'utilisent en tant que données dans cette étude pour découvrir les formes lexicales, grammaticales et significatives que les manifestants ont utilisées.

Cette recherche se répartie en trois étapes, qui sont : la collecte des données, l'analyse des données et la présentation du résultat. Les données viennent des affiches pro et des affiches contre le mariage pour tous provenant du site www.flickr.com, recueillies par une méthode d'observation et une technique d'annotation. L'étape d'analyse des données applique une méthode d'identité, distributionnelle, et contextuelle. Les théories utilisées sont la théorie de l'analyse du discours et la théorie de context. Ensuite, l'étape de présentation du résultat se présente à la forme descriptive.

Cette recherche nous a permis de conclure que les affiches des pros ont une forme et une signification plus active, variée, agressive et vulgaire que les affiches des contres qui tend à défendre sa position en essayant de renforcer son idéologie. A point de vue des groupes pros, le mariage est une institution et une partie des droits de l'homme qui dignes de lutte, alors que les contre-groupes voient le mariage est entre un homme et une femme, donc pour eux le mariage homosexuel est une dépravation qui doit être arrêtée.

Mots-clés : L'Affiche de manifestation, l'analyse du discours, mariage homosexuel